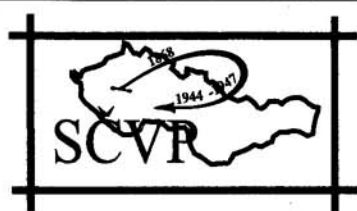

ZPRAVODAJ

Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel

10/2010

Hlas zvonů táhne nad závěží

kdes v dálce tiše zaniká ...

dnes všechny struny v srdci znějí,

neb mladost se jich dotýká ...

Jaroslav Vrchlický

Každý z nás má v sobě od dětských chvil plno vzpomínek na vánoční svátky.

I já se vracím ke chvílím, kdy jsme doma připravovali vše, co bylo na Vánoce třeba. Tatínek seděl u velkého stolu v kuchyni a loupal ořechy a ovoce ze zahrádky, zatímco maminka připravovala věci na vánoční cukroví. Já jako benjamínek jsem běhala z místa na místo a moje dvě sestry s chutí mamince pomáhaly. Všechno kolem vonělo a přitom jsme všichni zpívali koledy...

Velkou radostí bylo zdobení stromečku a náš skleněný lustr svítil spolu se svíčkami.

U vánočního stolu jsme se nejdříve pomodlili a potom jsme se pustili do slavnostní večeře... Jak poetické a krásné chvíle to byly! K tomu pak patřila i noční cesta sněhem do kostela na půlnoční mši-většinou Rybovu mši vánoční...

Teď jsou ty chvíle předvánoční spíše honičkou za dárky pro členy rodiny a někde dělat cukroví už není tak příjemné, zabírá moc času a proto se raději kupuje. Měli bychom se nad tím všichni trochu zamyslet. Ne jen mnoho darů, ale projevit hodně lásky k bližním a pomáhat těm, kdo to potřebují, nebo jsou v tomto čase sami a potřebují pohlázení ... A dětem připravit opravdový svatvečeř a nebrat jim, dokud tomu budou věřit, že za oknem přiletí Ježíšek ...

Přejeme Vám všem, abyste se vrátili ve vzpomínkách do svého bezstarostného dětství, ale vzpomněli i na všechny, kdo nás opustili... Užijte si těchto vánočních chvil, abyste do dalších dnů vkročili opět svěží a naplněni láskou ke všem kolem. Vaše redaktorka a členové redakční rady

Vzpomínka na naše setkání volyňských Čechů a rodnou vesničku Mstěšín

Vzpomínka na naše setkání v roce 1981, které se tehdy ještě nekonalo v sále kulturního domu v Suchdole nad Odrou, ale proběhlo v restauraci u Králů. Bylo to setkání rodáků ze Mstěšína a Ládkovky a šlo se nás kupodivu hodně. Dát toto setkání dohromady nebylo vůbec jednoduché, protože rodáci byli roztroušeni po celé republice a bylo je třeba najít. Podnět k tomuto setkání vyšel od Václava Dubce. Pustil se do této práce s pomocí spolužačky Aničky Skulové, Slávy Mareše a snad mu také pomáhal Rostislav Stehlík. Velkou oporou mu byla také jeho manželka Jiřinka a celá jeho rodina, která ho v této nelehké práci podporovala. Za to všichni organizátoři zaslouží veliký dík.

Když se potom za několik let chystalo celostátní setkání Volyňáků opět v Suchdole, nebyla to práce jen pro jednoho člověka, ale Věnovi Dubcovi již pomáhalo mnohem více lidí. Nevím o všech, ale určitě to byl pan Vladimír Samec, Rostislav Stehlík, Miroslav Najmon, Jiří Dubec, Václav Mašek, Pan Jerábek a další. Setkání se velmi vydařilo, šlo se nás bezmála pětset.

To že se tady setkáváme již po dvacáté, je dílem pokračovatelů, kteří se stejným zapálením a úsilím organizují každoroční setkání. Myslím, že si zaslouží náš dík a uznání.

A když tak vzpomínám, nedá mi, abych se na chvíli nezastavila u naší rodné vesničky Mstěšín. Byla to malá česká vesnička, opravdu česká, nebydlela v ní ani jedna ukrajinská rodina. Byla to vesnička jako každá druhá, ale měla všechno, co jsme v tehdejších životech potřebovali. Byla rovná jako když stříhne, vidět bylo z jednoho konce na druhý. Měla jenom třicet čísel popisných. Na jednom konci stál dlouhý dům, což byla hospoda s velkým tanečním sálem, který měl vysokou klenbu. Kromě hospody tam byl i obchod, ve kterém bylo vše od bombonů, cukru přes kvasnice, mýdlo petrolej a jiné potřebné věci včetně bečky se slanečkama. Kousek vedle stála škola s hřištěm a květinovou zahrádkou, kde v jednom rohu stál zvon. Půlka školy sloužila jako

učitelský byt a učitel měl také svou zahrádku i ovocný sad Pod hřištěm směrem k cestě stála hasičská zbrojnice - se všim potřebným vybavením.

Obec měla také vlastní kapelu, která byla složena z hospodářských chlapců a tato kapela hrála na svatbách na svatbách i na pohřbech, posvíceních, zkrátka všude, kde to bylo zatřebí. Měli jsme také pěvecký sbor, který vystupoval hlavně o pohřbech. Pro ukrácení luhých zimních večerů sloužila knihovna s českými knihami. A také prodejna alkoholu, kde byla k dostání hlavně vodka v několika druzích. Vesnice měla také svého kováře, klempíře, truhláře, švadleny, ševce a porodní babičku. Byl tam také kotelník, kde se vařila povidla a sušárna na švestky. Měli jsme nedaleko i rybník a poměrně velký mlýn a dříve se u Šrámků také lisoval olej. Rodina Maršova měla zase svou vlastní cihelnu. Po práci k večeru se jezdilo šrotovat obilí pro dobytek k Ševčíkům do malého mlýna. K vesnici patřilo pár hektarů lesa, kde bydlel také lesník se svou rodinou, který byl placený obcí. Už snad ani nemám co jiného dodat, vesnička to byla malá, ale se všim všudy i se starostou a vesnickou radou.

Nejkrásnější vzpomínky však patří dnům dětství a ranného mládí, které jsme prožívali v našem domě s rodiči, sourozenci a dětmi sousedů. Hned přes cestu to byla děvčata Pěřchalovská Jiřka a Vlastička, s nimiž jsme měli společnou hromádku písku vedle naší studny. Jejich milovaná babička byla ochotná nám věčně vyprávět své krásné pohádky.

Byly tu sestřenicí a bratřanci, se kterými jsme se občas setkávali, až jsme dospěli do školních lavic, kde jsme se seznámili s dětmi z celé vesnice. Čas dětství utekl tak rychle, že než jsme se nadáli, bylo nám čtrnáct, patnáct let, začali jsme se učit tančit a Mírek Kabátů nám k tomu hrál.

To vše jsem uvedla pro ty z vás, kteří naši vesničku neznali, ale myslím, že i v jiných českých vsích na Volyni to bylo obdobné. Měli bychom si připomínat naše kořeny a předávat poselství předků dalším generacím, aby věděly odkud jsme přišli a jak jsme na té Volyni žili.

Marie Klabanová-Honková

Nepodařený „hon“

Krajanka Slávka Zdražilová, roz. Kulichová ze Stromovky nám sděluje, že by se s námi chtěla podělit o své vzpomínky. Tento její příběh se udál, když na zbylé Židy, kterým se podařilo utéci před povrahou, byly doslova pořádány hony.

Jednou, před Vánocemi, když jsem šla na půdu, uslyšela jsem výstřely a to docela blízko. Spěchala jsem k lomenici a okénkem jsem zahlédla dvě klečící postavy. Byli to střelci a stříleli do hromady slámy vzdálené asi 200 metrů. Již se hodně stmívalo, ale já jsem ještě zahlédla, že u křovin něco tmavého leží. Ihned jsem spěchala to říci tatínkovi. Tatínek tak nějak těžce řekl, že to bude asi ten Žid. Když tatínek šel večer přidat koním na noc, ozval se za ním hlas. Ohlédl se a spatřil bosého a jen ve spodním prádle známého Žida. Vysvětlilo se, co to bylo to černé u křovin. Byl to jeho kabát. Třesoucím se hlasem vyprávěl jak vroucně se modlil, aby ho ty kulky nezasažily.

Tatínek mu dal koňskou deku a dřeváky, které měl v chlévě a vzal ho do kuchyně. Maminka ihned uvařila čaj a nakrmila ho. Tatínek našel nějaké kalhoty, dal mu dřeváky a nohy mu ovázal pytlím. Já jsem mu dala pletenou čepici. Asi po hodině, když se ohřál, odešel, kam ho tatínek poslal. Bylo to velké štěstí pro nás.

Neuběhlo snad ani 15 minut od jeho odchodu, a u nás zastavily dva povozy. Vyskákalo z nich 6 příslušníků ukrajinské pomocné policie, kteří byli ve službách Němců. Dva z nich jsem poznala, ale nedala jsem to najevo. Ihned prohlásili, že dobře vědí, že je u nás Žid. Tatínek jim řekl, že v seknicí nikdo není. Nevěřili mu, tatínek musel rozsvítit lucernu, jít s nimi do chléva a kolem. Toho využil jeden z těch dvou, které jsem znala a řekl mi: „Tobě, Slávko, věřím, řekni, jestli je u vás Prientental“. Usmála jsem se, záporně zakroutila hlavou a řekla: „Věř, že tu není!“. Asi uvěřil, šel za těmi, které tatínek musel vodit se světlem. Něco jim zabručel a všichni odcházeli k povozům. Pouze náš tatínek zůstal stát, nemohl se pohnout a nakonec se rozplakal. Byla opravdová zima a já jsem k němu spěchala, vzala jsem ho za ruku a šli jsme do teplé „chátě“. Ještě dnes se sama sebe ptám, kde se asi ohřál ten, prozatím zachráněný, štvanec.

Vyprávění Slávky Zdražilové - Kulichové zpracoval a upravil K. V.

Volynští Češi a poválečná obnova chmelařství na Litoměřicku

(Dokončení)

Sociální a ekonomické podmínky některých soukromých pěstitelů chmele byly svízelné. Dokládá to ku příkladu žádost jednoho volyňského Čecha z Encovan z roku 1954 o povolení zrušit chmelnici. Uvedl, že chmelnice je stará přes 50 let, její konstrukce zchátrala, velká část chmelových keřů uhynula. Použití mechanizace je nemožné, veškeré práce nutno provádět ručně, navíc nemá vlastní sušárnu na sušení chmele. Zaměstnan je mimo bydliště (v opravně pneumatyk na Střekově), na výkon práce a cesty potřebuje denně 12-13 hodin, manželka pečuje o 3 nezletilé děti.

V první polovině 50. let se podařilo téměř obnovit předválečnou plochu pěstování chmele, ovšem výnosy byly z důvodů nedostatečné ochrany proti škůdcům a nemocem i ztrátám při česání a sušení o 30-50% nižší.

Podle dobových zpráv se každoročně opakovaly stejné problémy nedostatečně přiděly materiálu (chybělo dřevo na opravu sloupů konstrukcí v chmelnicích, nedostávalo se konstrukčního drátu), nedbalá příprava pozemků pro zakládání chmelnic, nedostatek odborných pracovních sil, špatné ošetřování chmelových keřů, časté živelné katastrofy.

Nejnáročnější etapou při pěstování chmele byla finální fáze-sklizeň a sušení chmele. Sklizeň se v padesátých neobešla bez brigádnické pomoci, kterou zajišťovali především studenti středních škol a učňovský dorost. Česáci bývali ubytováni ve spartánských podmínkách, nutný sociální standard byl vymezen splněním požadavků hygienických pracovníků.

V Chotíněvsi zjistila v roce 1955 hygienická služba, že v obci není dosud založeno JZD, tudíž budou muset být všichni česáci ubytováni po skupinách u jednotlivých pěstitelů. Podle požadavků hygieniků bylo nutno zajistit, aby každý česák spal na jedné posteli, měl pro sebe jeden věšák na zdi a jednu židli. Na každou skupinu pěti česáků připadlo jedno umyvadlo, jedno vědro na pitnou vodu a jeden kbelík na špinavou vodu. Každá skupina měla mít k dispozici jeden stůl a možnost mytí v teplé vodě 1x týdně.

V obci nebyl vodovod, proto musel MNV zajistit ve všech domech, kde budou česáci ubytováni, provedení důkladné úpravy okolí studny. Hygienici současně zakázali v jednom stavení používat studnu pro potřeby česáků, neboť v blízkosti studny protékala při dešti močůvka, vyplavovaná z výše položeného hnojiště.

Podmínky pro sušení chmele byly na Litoměřicku špatné ještě na přelomu 50. a 60. let. Dochovaly se protokoly o výsledku kontrol chmelových sušáren (dobové označení „sušárny“), provedených v roce 1959 v několika vesnicích, osídlených volyňskými Čechy (Chotíněves, Liběšice, Sedlec). Z popisu vyplývá, že sušárny patřily k jednotlivým usedlostem, byly malých rozměrů (nejmenší zmíněná 3 m x 2 m, největší 3,80 m x 3,50 m) a jejich technický stav byl špatný (propálená potrubí, rozpadlé pece).

Co říci závěrem? Pováleční volyňští repatrianti patřili k poslední generaci, která produkovala chmel klasickým malovýrobním způsobem, charakterizovaným namáhavou ruční prací na poli, ruční sklizní a sušením v malých sušárnách. Následující šedesátá léta zahájila novou etapu rozvoje československého chmelařství. Přinesla výrazné státní dotace do velkovýrobní produkce chmele v JZD a státních statcích, systematické budování velkoplošných

chmelnic, zavážení mechanizované sklizně a sušení chmele, což vedlo k výraznému zefektivnění chmelařské produkce.

Drobný příspěvek se opíral o dokumenty uložené v archivu. Bylo by vhodné, kdyby na poválečné chmelařství zavzpomínal někdo z volyňských Čechů. Vždyť volyňští Češi přispěli kultivováním technologie pěstování chmele na Volyni a podílem na poválečné obnově chmelařství v Československu k uchování tradiční dobré kvality českého piva a patří jim za to dík.

Pokud se člověk zamýšlí nad těžkým životem mnohých volyňských Čechů, uvědomuje si, jak plytké jsou problémy a starosti mnohých našich současníků. Když člověk čte o spartánských podmínkách, v nichž byli ubytováni česáci chmele v padesátých letech, je mu smutno z rozmazlenosti některých dnešních dětí a mladých lidí. Snad se mnou budou souhlasit i lékaři a učitelé, ona by možná trocha pohybu a fyzické práce ve stylu česáků chmele z 50 let prospěla zdraví a duševní pohodě mladých lidí víc než vysedávání u počítače a bloumání po internetu.

Jaroslav Moravec, Státní okresní archiv Litoměřice. Se sídlem v Lovosicích

Moravskoslezský region 18. setkání krajanů a jejich přátel, členů SČVP v Moravskoslezském regionu

(Dokončení)

K pevnějšímu zakotvení činnosti našeho regionu by mohlo přispět i navázání bližších kontaktů s organizací polské národnosti, jejíž členové se narodili a žili spolu s Čechy na Volyni a po 2. světové válce se usídlili v západním území Polské republiky v sousedství našeho krnovského obvodu. Dva jejich členové, kteří promluví na našem setkání, nyní žijí v městě Glubczyce.

Zlatým hřebem našeho setkání bylo ocenění 15ti dlouholetých členů SČVP vzácnou publikací PaedDr. Dariny Martinovské a Josefa Řepíka: Český Malín, Lidice volyňských Čechů, vydanou pro Památník Lidice v roce 2010 Nakladatelstvím Ing. Ivan Ulrych-VEGA-L, Nymburk. K nim byly oceněným přidány výběrné bonboniéry. Přítomní účastníci byli rovněž seznámeni s rozhodnutím regionálního výboru navrhnout 3 naše dlouhodobé členy, Ing. Vladimíra Vacka, Jaroslava Barvikovou a Vladimíra Mareše na udělení Čestného členství SČVP, které bude udělovat Celostátní výbor SČVP.

V hodnocení úrovně a organizační připravenosti setkání, je správně vyzdvihnout pozvání hostů. Tradičně vstřícný je vztah představitelů městy se Suchdolu n. Odrou, a to v posledním i minulých volebních obdobích. Jejich pomoc naší organizaci je především v opakovaném poskytování celého kulturního domu našim setkáním. Zúčastňovali se jich starostové. I letos jsme vyslechli zdravici starosty Ing. Richarda Ehlera (pro velkou zaneprázdněnost nepřítomného), kterou přednesl řídící setkání Mgr. Václav Krejčí. Na této spolupráci chceme i dále stavět své záměry. Nemenší pozornost posluchačů, účastníků našeho setkání, patřila pozdravu a pohledu na dosavadní činnost i budoucnost SČVP, který z pověření předsedy Celostátního výboru SČVP, Oldřicha Rejchrt, přednesla paní Marie Nečasová, hospodárka Sdružení.

Dále přijeli a naše setkání pozdravili zástupci ostatních regionů: brněnského, litoměřického, Josef Kozák, vyšovského Rostislav Jirásek. Přijely i zástupkyně olomouckého regionu. Výslovně se zmíním o brněnských zástupcích manželch Jaromíře Němcové a Ing. Miroslavu

Němcovi, kteří nás informovali o vývoji záležitosti vyrovnání s vlastníky pozemků na Volyni, které Češi opustili po 2. světové válce.

Naše setkání však proběhlo nejen v pracovním ovzduší. Bylo to v nemenší míře přátelské posezení a zábava. O dobrou pohodu se postaraly naše ženy i muži, kteří spojenými silami obstarali jídlo a pití s vzornou obsluhou. Zmínku si zaslouží výborné koláče i víno pro každého účastníka. Družné ovzduší trvalo až do večerních hodin. K tomu výrazně přispěla i hudba k tanci a poslechu, kterou k všeobecné spokojenosti předvedla kapela Ladislava Pospěcha z Nového Jičína. Rozcházelí jsme se domů s nejlepšími dojmy a vůlí k opětovnému setkání v roce 2011.

P.S.: Proč jsem já, svým původem ne volyňský Čech, vstoupil do SČVP? Po zveřejnění informace o obnově organizace volyňských Čechů, která přijímá i přátele, jsem se rozhodl požádat o přijetí a bylo mi vyhověno. Svou přihlášku jsem poslal v roce 1991 panu Václavu Dubcovi do Suchdolu nad Odrou a regionální výbor rozhodl kladně. Tak jsem se stal členem. Nyní jsem ve funkci důvěrníka.

Mezi volyňské Čechy mě přivedl zájem o historii českého národa doma i v zahraničí. Styk s volyňskými Čechy mi po devatenácti letech v SČVP rozšířil obzor. Jsem mezi vámi rád, sleduji vývoj této organizace a jejich práci pro jednotu národa. Ladislav Prchlik, Ostrava

Region Praha

Členské schůzky SČVP regionu Praha v roce 2011. Jako vždy ve 13 hodin v budově OL. Praha 2, Sokolská 33.

26. Leden, 23. Únor, 30. Březen, 27. Duben, 25. Květen, 29. Červen, 29. Září, 26. Říjen, 30. Listopad a 28. Prosinec.

Letošní prosincová schůzka výjimečně od 10. hodin. Irena Malinská

Nikdy nesmíme zapomenout na naše velikány ...

Dne 12. ledna 2011 tomu bude 15 let, co náhle odešel ve svých nedožitých 86 letech volyňský Čech mistr Eduard Haken. Jeho cesta ke zpěvu nebyla vůbec přímočará. Moc nechybělo, a místo skvělého zpěváka bychom měli zcela určitě skvělého lékaře.

Po ukončení středoškolského vzdělání na Volyni se Haken společně se svým spolužákem Byčkovským rozhodli odcestovat do Československa za účelem dalšího studia. Haken v lékařství a Ukrajinec Byčkovský ve stavebnictví.

K Ed. Hakenovi jsem se já dostal právě prostřednictvím rodiny Byčkovských, která byla v Lucku našimi sousedy. Když jsem v březnu 1944 narukoval do čs. jednotky, poprosila mě paní Byčkovská, abych jejímu synovi předal dopis, poněvadž od něho v důsledku válečných událostí neměla žádné zprávy. V květnu 1945 jsem dopis předal panu ing. Byčkovskému, který ve velmi známé a prosperující stavební firmě MATOLÍN zastával funkci prokuristy. V rodině Byčkovských jsem se několikrát setkal s Ed. Hakenem který se vždy zajímal o dění na Volyni.

Eduard Haken studoval velmi úspěšně lékařství, ale k divadlu poprvé „přičichl“ v ochotnických spolicích. Během studia chodil soukromě na hodiny zpěvu. Jeho učitel ho přihlásil na konkurz do sboru Národního divadla. Svým krásným hlasem a vytáhlym charizmatickým jevištěm zjevem zaujal tehdejšího šéfa opery Václava Talicha natolik, že mu nabídl místo sólisty-eléva. Protože ve zlaté kapličce nedostával tolik příležitostí, odešel do Olomouce, kde působil v letech 1938 až 1941. Zde také uzavřel

celoživotní přátelství s tenoristou Beno Blachutem. Roku 1941 byl již natrvalo angažován do Národního divadla. Legendární zpěvák tu strávil půl století do roku 1991, kdy dosáhl věku osmdesátilet. Řekne-li se Vodník z Rusálky, nebo Kecal z Prodané nevěsty, vybaví se bezesporu každému jméno Ed. Haken. Na první scéně našel nejen umělecké naplnění, ale i životní partnerku, členku činohry Národního divadla Marii Glázrovou. Vzali se až v roce 1947, kdy došlo k repatriaci volyňských Čechů, kdy jeho otec, kterého si velmi vážil, jim mohl dát požehnaní.

Nebýt stupidního komunistického režimu, Haken i jako řada umělců by měla šanci získat mezinárodní uznání. Komunistický režim takovému rozletu bránil, zejména v Západních zemích. Když například Ed. Haken dostal v padesátých letech pozvání z Londýnské Královské opery Covent Garden, závistiví bolševici ho nepustili. Podle jeho dcery Marie mu písemně pozvání na ministerstvu prostě zabavili. Pouze mu sdělili, „že si bezesporu váží, že dává přednost účinkování v Národním divadle před pofidními úspěchy v cizině“. Jeho účinkování v zahraničí se omezovalo většinou jen na zájezdy s divadlem nebo s českými orchestry. Velmi výstižně se ve svých vzpomínkách zmiňuje Zidek: „Nikdy nepoužil oslovení „soudruhu“, i když s takovými soudruhy často přicházel do styku. Ctil osobnosti první republiky, udržoval kontakty s později nepopulárními jednotlivci a v režimu totality negativně zapsanými lidmi“. Byl to skutečně zářný příklad volyňského Čecha, i když i když použiji velmi mírného označení, neměl rád totalitní komunistický režim a jeho propagátory. Před těmito problémy ho chránil jeho výjimečnost. Haken byl prostě nenahraditelný. Fyzicky byl velmi odolný. Po Praze se pohyboval za každého počasí zásadně pěšky, bez pokrývky na hlavu a bez deštníku. Za celou dlouhou kariéru téměř nikdy neodmítl žádné vystoupení. Po ukončení angažmá v Národním divadle dále vystupoval na koncertech a v kostelech. Vystoupil také dne 11. května 1951 na slavnostním koncertě, uspořádaném odbočkou Svazu Čechů z Volyně k uctění památky obětí Českého Malína na Volyni, vypáleného nacisty dne 13. 7. 1943. Obdobně tam vystoupila i jeho manželka M. Glázrová mimo jiné s básní „Malinským mučedníkem“ od volyňského učitele p. Jiřího Rěbla.

Ing. Zdeněk Damašek

Hudba třetí brigády...

Po osvobození Západní Ukrajiny v roce 1944 se tamní Češi začali dobrovolně houfně hlásit do československé vojenské jednotky, které tehdy velel gen. Ludvík Svoboda. Postupně vznikl první československý sbor SSR. Mnozí dobrovolníci byli amatérskými muzikanty a někteří si dokonce s sebou do armády nesli i hudební nástroje. Nejzdatnější z nich doplnili kapelu 1. brigády, vedenou Vítem Nejedlým, Z ostatních se za podpory gen. Karla Klapálka, velitele 3. brigády utvořila vojenská dechová hudba této jednotky. Jejím kapelníkem se stal známý nadaný volyňský muzikant, který dokonce s pomocí stipendia získal hudební vzdělání v tehdejším meziválečném Československu, kupičovský rodák Jaroslav Židlický. Tomu se v poměrně krátké době podařilo zformovat asi padesátičlenné hudební těleso. Vojenská hudba pak vyhrávala jak vojenským jednotkám, tak civilnímu obyvatelstvu. Dodnes je mi však záhadou, kde hudba získala nástroje stejného ladění, notový materiál, notový papír atp.

Při jedné ze zkoušek se u kapely zastavil velitel 3. brigády gen. K. Klapálek. Vyslechl

část zkoušky a zeptal se kapelníka J. Židlického, zda mají v repertoáru pochod Kamarádi s textem Kdybych měl jít na kraj světa, to nevadí, čeká na mě celá rota, kamarádi (atd.). Muzikanti pochod neznali, ale kapelník slíbil, že skladbu navučí. Píseň pro orchestr sám upravil a při dalším setkání s velitelem mu pochod k jeho spokojenosti zahráli.

Po zahájení Dukelské operace v září 1944 byli někteří bojeschopní členové vojenských kapel převedeni na frontu, kde se zúčastnili známých těžkých vojenských operací. Teprve asi v polovině března roku 1945 byli hudebníci 3. brigády staženi z fronty, aby mohli opět začít se zkoušením. Na začátku dubna byla celá kapela převedena do Košic, kde byli pověřeni slavnostním uvítáním první poválečné československé vlády. (Došlo k tomu zřejmě proto, že 1. ledna 1945 zemřel Vít Nejedlý a hudba 1. brigády byla bez kapelníka.) Při slavnostním ceremoniálu v Košicích se pak hudba 3. brigády střídala ve hraní s hudbou Sovětské armády.

Poté se již členové orchestru dalších bojů nezúčastnili. Jejich hlavním úkolem zůstalo účinkování na koncertech pořádaných na osvobozeném území. V prvních májových dnech (17. 5. 1945) byla pověřena dalším významným úkolem. V Praze se zúčastnila slavnostní vojenské přehlídky před prezidentem Benešem.

Do pochodu vyhrávala československým jednotkám. V následujícím období pokračovala v koncentrování zejména v severozápadních městech naší republiky. V létě 1945 byla v rámci demobilizace rozpuštěna.

Jaroslav Fiala

NAŠI JUBILANTI ...

V listopadu tr. oslavila 85 let pi Jiřina Bajborová-Voženilková ze Zdobunova. Vstoupila do Čs. jednotky v roce 1941 a působila jako spojačka u dělostřelců 3. brigády 1. československého sboru východních jednotek. S jednotkou přestoupila jako první žena ČSR hranice na Dukelském průsmyku.

Naši spolubojovníci přejeme do dalších let zdraví, duševní pohodu, radost z pravnučat a celé rodiny.

Jiřínko, vydrž!

Tví frontovní přátelé

Region Domažlice

IV. čtvrtletí 2010

Ríjen: 83 let Kurcová Marie, Dolinka-Srby, 80 let Krejchův Boris, Ivančice Meclův, 89 let Nechvilová Marie, Moldava-Hostouň na Šumavě.

Listopad: 64 let Šnebergerová Marie, Buderáž-Skočice, 78 let Řeháková Anna, Kupičov-Líně u Plzně 89 let Hajznerová Emilie, Lipiny-Ostroměč-Malonice, 86 let Vokačová Anna, Ivančice-Horšovský Týn, 88 let Vich Josef, Krušinec-Žitomír-Horšovský Týn

Prosinec: 50 let Bouzková Jaroslava, 45 let Jana Kolsačová, Domažlice-Strakonice, 72 let Ledvína Vladimír, Ivančice-Horšovský Týn
Všem jubilantům zdraví, štěstí, spokojenost a hodně životní pohody za region přejí

Nada Pytelková a Vladimír Ledvína

Moravskoslezský region

Nový Jičín I. čtvrtletí 2011

Leden: 65 let Mgr Krejčí Václav z Moldavy, bytem Opava, 70 let Bláhová Růžena z Kopče, bytem Sosnova, Dvořák Josef z Malované, bytem Nový Jičín, 80 let Dvořáková Marie z Martinovy, bytem Krnov, Ludvík Břetislav z Cholopec, bytem Bílovec, 83 let MVDr. Samec Vladimír z Dembrovky, bytem Nový Jičín, 88 let Horská Emilie z Karlovac, bytem Hladké Životice, Najmonová Nina z Hlinska, bytem Svatoňovice, 90 let Čmurchálková Anna z Pokos, bytem Krnov

Únor: 50 let Bullová Milena z Vítkova ČR, bytem Dolní Lutyně, 75 let Čupal Vladislav z Pokos, bytem Hladké Životice, 80 let Bolf Blažej ze Starojické Lhoty ČR, bytem Hukovice, 81 let Kunášek Antonín z Ozeran, bytem Zátor, 84 let Kabát Stanilav z Martinovy, bytem Příbor, 85 let Esterkesová Helena z Ledochovky, bytem nový Jičín, 88 let Gajdošíková Slávka ze Slavuty, bytem Brodek u Přerova

Březen: 80 let Čechová Ludmila z Miroslávky, bytem Opava, Janková Libuše z Dembrovky, bytem Ostrava,

84 let Čvančarová Olga z Černého Lesa, bytem Sudice, 88 let Rěblůvá Ludmila ze Mstěšína, bytem Suchdol nad Ondrou.

Všem jubilantům přejeme vše nejlepší, do dalších let hodně zdraví a šikovité pohody.

Zvláště přejeme naši nejstarší členku paní Čmurchálkové k jejímu krásnému jubileu. Paní Čmurchálková, přejeme Vám vše nejlepší a do dalších let pevné zdraví a pohodu.

Za regionální výbor: MVDr. Vladimír Samec předseda a Marie Seitlová tajemnice

Region Brno:

Posíláme Vám opožděně jména jubilantů brněnského regionu za poslední čtvrtletí roku 2010.

Ríjen: 75 let Bureš Jiří z Berezky, 75 let Rejchrt Miroslav z Michalovky.

Listopad: 80 let Marková Alena z Novin Č.

Prosinec: 83 let Dobrá Ludmila z Č. Hubiny, 87 let Hajná Olga z Hrušvice, 87 let Iránková Marta z Dražic.

Všem přejeme další léta prožitá ve zdraví a spokojenosti.

Rejchrt

Region Karlovy Vary

1. čtvrtletí 2011

Leden: 60 let Rudolfová Ludmila z Novin Č., bytem K. Vary, 75 let Houšková Miluše z Černíkova, Ostrov n./O. 80 let Janča Ota z Sívuru, Ostrov n./O. 81 let Glanc Josef z Polouného, K. Vary:

Únor: 65 let Hnojilek Boleslav z M. Zubovštiny, Vřesová

Březen: 84 let Čechura Jaroslav ze Strašic (ČR), Teplička

Všem hodně zdraví a pohodu přeje za region

Helena Horáková

Region Žatec

Leden: 70 let Hajevský Richard Vrutek, 80 let Jirásková Marie, Žatec, 80 let Zetková Jiřina, Žatec, 80 let Šitíková Eugenie, Velemyšleves, 80. let Stropnická Anastazie, Podbořany, 80 let Ing. Šlehoferová Lydie, Plzeň, 82 let Koppová Helena, Sífem, 82 let Michaličková Eugenie, Žatec, 82 let Valenta Vladimír, Podbořany, 82 let Pilař Vladimír, Rvenice, 83 let Hasilová Alžběta, Radčevce, 83 let Balahura Václav, Žatec, 84 let Ketterová Věra, Žatec, 84 let Svobodová Helena, Sífem, 84 let Vodrážka Radislav, Louny, 85 let Ing. Petříček Václav, Podbořany, 85 let Radová Antonie, Podbořany, 86 let Týřlová Lydie, Žatec, 86 let Hajný Václav, Žatec, 87 let Berková Olga, Žatec, 87 let Kliglová Libuše, Žatec, 87 let Rajmová Olga, Louny, 92 let Pelantová Marie, Malá Černoc, 92 let Zavřelová Taňa, Teplice.

Všem těmto našim členům blahopřejeme a do dalších let mnoho zdraví, štěstí a spokojenosti

Za náš region přeje Kamila Ondrová

Region Teplice

V průběhu roku 2010 oslavili svá životní jubilea tyto členové:

Vladimír Černý z Krupky 75 let, Stanislav Dvořák z Modlan 75 let, Josef Lindr z Teplice 85 let, Karel Mařík z Mostu 80 let, Pišlová Marie z Krupky 60 let, Tesaf Miloslav z Č. Kamenice 60 let.

Všem členům regionu Teplice i ostatním krajanům přejeme šťastné a spokojené Vánoce a hodně zdraví v novém roce 2011.

Za výbor regionu Teplice V. Holmanová

Region Šumperk

1. polovina roku 2011

Leden: 83 let Novotný Rost, Novostavce, nyní Vel. Losiny

Únor: 83 let Hnízdil Viktor Kneruty, Šumperk 82 let Sůva Vladimír, Terešov, Dolní Studénky, 82 let Doležalová-Nováková Antonie, Zborov, Pardubice, 75 let Pavlíčková-Veselová Evženie, Novostavce, Velké Losiny, 87 let Novotná - Kochová Helena, Novokrajev, Velké Losiny.

Březen: 87 let Kulichová-Maková Marie Teremno, Šumperk, 86 let Moravec Vitěslav, Kyverce, Víkřovice, 81 let Patera Vladimír, Kneruty, Sobotín

Duben: 89 let Šimková-Voženilková Emilie, Hlinsk, Šumperk, 85 let Mrázová-Mrázová, Helena, Šumperk, 81 let Bilek Jaroslav, Krasíno, Víkřovice, 80 let Doležalová-Šotolová Marie, Ozerany, Úsov.

Květen: 89 let Peterková-Najmanová Antonie, Krasíno, Praha, 87 Lešáková-Burková Žofie, Noviny Č., Rapotín, 83 let Dvořáková-Bartošová Marie, Terešov, Maršikov, 82 let Vaněček Vladimír, Noviny Č., Šumperk.

Červen: 89 let Koutecká-Kolovrátníková Emilie,

Teremno, Velké Losiny. 80 let Jón Václav, Kneruty, Víkřovice. 80 let Hradilková-Helflajšova Emilie, Kurdybář, Šumperk.

Všem jubilantům co nejsrdčněji blahopřejeme a do dalších let přejeme hodně štěstí, zdraví a životní pohody. *Za region Šumperk Jiřina Žáková*

Region Litoměřice

Naši jubilanti v I. čtvrtletí 2011

Leden: 65 let Jiřina Vacková z Mirohoště, bytem Hrušovany, 75 let Pavlína Černá z Mirohoště, bytem Úštěk, 80 let ing. Miloslav Glindner z Mirohoště, bytem Litoměřice, 81 let Irena Čásová ze Závadova, bytem Mělník Mlázce, 82 let Vladimír Iránek z Malého Omelánku, bytem Polepy, 83 let Milena Kopecká z Kisujkalu, bytem Liběšice, 83 let Bohuslav Ludvík ze Stromovky, bytem Úštěk, 84 let Marie Stanislavská z Teremna, bytem Polepy, 93 let Slavěna Zajičková z Mirohova, bytem Lovosice

Únor: 65 let PaedDr. Jaroslav Moravec z Třebenic, 82 let Pavla Melničáková z Volkovyjí, bytem Dobkovic, 83 let Helena Šimová z Hušče, bytem Trnovany, 85 let Jiřina Sazečková z Keblic, bytem Lovosice, 88 let Věra Suchopárová ze Straklova, bytem Roudnice n.L.

Březen: 70 let Jiří Štěpánek z Lipin, bytem Dolní Nezly, 80 let Anna Holubová z Lipin, bytem Litoměřice, 82 let Anna Černá z Michalovky, bytem Litvínov, 84 let Miroslav Škrabal z Rovna, bytem Litoměřice, 86 let Josef Vyletěl z Mirohoště, bytem Jenišovice, 87 let Marie Riedlová z Bocánovky, bytem Litoměřice, 88 let Božena Veltrusková z Kupičova, bytem Přelčiv u Smečna.

Všem jubilantům srdečně přeje pevné zdraví a spokojenost. Stejně tak do Nového roku 2011 všem Volyňákům přeje za výběr regionu Litoměřice hodně zdraví a spokojenosti v rodinách

Daniela Zelenková, jednatelka

Všem Jubilantům gratuluje i Redakce Zpravodaje

NAŠE ŘADY OPUSTILI ...

Zemřel Jaroslav Ornt

(17. 5. 1931 - 20. 11. 2010)

Narodil se v Malé Zubovštině na Ukrajině, v níž po pětiletém studiu na univerzitě v Kyjevě působil třicet jedna roku (od roku 1960 do roku 1991) jako učitel a ředitel střední školy. Po vzoru českých kantorů - písmáků byl zároveň ve středu kulturního dění v obci, zejména při udržování znalosti českého jazyka nejmladších občanů. Po katastrofě černobylské atomové elektrárny velmi aktivně spolupůsobil při prosazování reemigrace českých obyvatel z Malé Zubovštiny a Malinovyky do staré vlasti - Československa. Od roku 1992 do svého skonu vykonával funkci jednatele *Rady černobylských krajanů*, která působí v rámci SČVP.

Po odchodu do důchodu se, kromě rozsáhlé překladatelské činnosti, usilovně věnoval literární tvorbě. Je autorem skvěle koncipovaných česko-ukrajinských a ukrajinsko-českých slovníků a zvláště cenná je kronika rodné obce, kterou pod názvem *Česká kolonie Malá Zubovština na Ukrajině* vydalo SČVP.

Kdo jste ho znal, vzpomeňte skromného, dělného a spolehlivého člověka. *Jiří Hofman P.S.*

Redaktorka a Redakční rada, by rádi všechny členy SČVP, kteří se chtějí naposledy rozloučit s těmi, kdo nás opustili, a byli aktivními členy nebo zasloužilými vojáky, aby se zamyslili nad

tímto nekrologem. Není to dlouhý životopis, ale přesto obsahuje všechno, čím může pisatel vzdát svůj hold.

Byli bychom rádi, kdybyste si podle tohoto posledního pozdravení vzali do budoucna příklad. Děkujeme Vám za pochopení a umožnění umístit více článků ve Zpravodaji.

Odešel dobrý a skromný člověk.

20. listopadu 2010 odešel navždy skromný a dobrý člověk, Inž. Antonín Kříž. Narodil se 5. března 1925 v Muravici u Mlynova. V Mlynově absolvoval základní školu a poté dvě třídy desetiletky. Další studia přerušila válka, která se silnou vlnou přehnal přes naše území. V březnu 1944 s ostatními volyňskými dobrovolníky vstoupil do Čs. Jednotky. V Sovětském svazu absolvoval krátký důstojnický kurs. Po válce získal vysokoškolské vojenské vzdělání a až do důchodu sloužil v armádě.

V důchodu dobrovolně pracoval pro Obec legionářskou jako revizor účtů O.L. včetně nadačního fondu O.L.

Zemřel po dlouhé nemoci a dle jeho přání se pohřb konal v přítomnosti rodiny a přátel.

Toniku, kamaráde od 1. třídy obecné školy, vždy jsi byl skromný a dobrý přítel. Na tebe nikdy nezapomeneme a nechť Ti bude lehká ta naše česká země, za kterou jsi bojoval.

*Irena Malínská-Šmidtová
a členové SČVP Praha*

Vzpomínka na Antonína Poláka

Dne 27. listopadu 2010 jsme vzpomněli nedožítých 100 let vzácného člověka mého tatínka pana Antonína Poláka, rodáka z obce Mirohošť.

Na jaře roku 1944 vstoupil, jako celá řada volyňských Čechů do řad Čs jednotky.

Když Němci zjistili, že se soustřeďuje velké množství vojáků a vojenské techniky na železničním nádraží, zahájili mohutné nálety a bombardování celého města Rovna. Při tomto náletu zde padlo 17 českých vojáků. Můj tatínek byl jedním z nich. Všichni padlí vojáci byli pohřbeni ve dvou společných hrobech. Později se mamince podařilo na základě vojenského povolení vyzvednout jeho tělo a převést ho do rodné obce Mirohoště.

Po dlouhé době přišel pan Rostislav Kubišta, s návrhem postavit na Ukrajině pomník československých jednotek. Pomník byl postaven v Rovně padlým vojákům. Na tomto pomníku je i jméno mého otce.

Kdo jste ho znali, věnujte mu tichou vzpomínku. *Syn Vladimír se svou rodinou.*

Region Chomutov

15. 11. 2010 zemřel po těžké nemoci, ve věku 78 let člen našeho regionu pan Alexandr Lajtner ze Semidub, bytem v Droužkovicích.

Upřímnou soustrast za region vyjadřuje rodině Jiřina Kačerová a jednatel Josef Roller

Region Domažlice

V říjnu tohoto roku zemřel náš dlouholetý člen pan Vladimír Diviš ve věku 89 let, rodák

ze Zikmundovky, nyní Polčice.

Upřímnou soustrast pozůstalým za region projevují *Naďa Pytelková a V. Ledvína*
Všem pozůstalým projevuje upřímnou soustrast i redakce Zpravodaje

Příspěvky na tiskový fond Listopad 2010

Štefan Kružko Prešov-Slovensko, 200 Kč

Mimořádný příspěvek Jako poděkování za radu s vyzíváním formalit pro ty, kteří přišli o rodiče ve II. svět. válce, věnuje na tiskový fond Václav Svatuška, Olbramovice 1 000 Kč

Region Šumperk Eduard Dušek, 500 Kč. Vladimír Diviš, 50 Kč. Bohumil Janča, 200 Kč. Marie Lokvencová, 200 Kč. Josef Janeček, 200 Kč. Emilie Tomanová, 200 Kč. Jiřina Erbenová, 100 Kč. Anna Malá, 50 Kč. Marie Kurzová, 50 Kč. Lidie Vařeková, Šumperk, 500 Kč. Jaroslav Sodomek Šumperk, 243 Kč

Region Brno Věra Kořínková, 200 Kč. Josef Kučera, 300 Kč. MUDr. Nazařuk, 500 Kč. Josef Brix, 200 Kč. Emilie Brixová, 200 Kč. Eleonora Loskotová 200 Kč. Vladimír Odstrčil, 170 Kč. Ludmila Urbanová, 100 Kč. Eleonora Jaitnerová, 200 Kč

Region Moravskoslezský: Jiřina Krušinová, Krnov, 50 Kč. Anna a Václav Krušinovi, Jindřichov, 100 Kč. Vladimír Knob, Fulnek, 200 Kč

Region Žatec: Kamila Ondrová, Žatec, 100 Kč. Naďa Brůhová, Staňkovic, 100 Kč. Alena Trojovská, Žatec, 100 Kč. Bohumil Filípek, Žatec, 100 Kč. Boris Košťák, Měcholupy, 500 Kč

Region Praha: Vladislava Válková, Ústí n/Labem, Pavel Kulich, Praha, 100 Kč, rodina Hlaváčková, Velká Bystřice, 400 Kč

Region Litoměřice věnoval 1 000 Kč

Region Teplice: nejmenovaný dárce 300 Kč

Dodatečně upřesněné příspěvky prosinec 2009 říjen 2010

Region Moravskoslezský: Václav Šimsa, Studénka, 200 Kč. Marie Galiová, Studénka, 200 Kč. Ludmila Monďeková Slezské Pavlovice, 200 Kč

Region Olomouc: Emilie Bouzková, Grigov, 200 Kč

Region Žatec: Miroslava Sybková Kryry, 200 Kč

Region Frýdlant: Antonie Zadražilová, Frýdlant, 200 Kč. Rostislav Mazurek, Frýdlant 200 Kč

Region Šternberk: Věra Knobová, Šternberk, 200 Kč

Region Litoměřice: Helena Urbánková, Litoměřice, 300 Kč. Evžen Šiková, 200 Kč

Na závěr chci poděkovat všem, kteří se mi na několikrát opakovanou výzvu ozvali a upřesnili zaslané příspěvky. Ale stále ještě zbývá hodně příspěvků neurčených a proto předchozí výzva trvá. Děkuji, Nečasová

Za všechny příspěvky ze srdce děkuje Zpravodaj a SČVP

Příspěvek pro region Šumperk: Lidie Vařeková, Šumperk, 500 Kč

Příspěvek pro region Moravskoslezský: Jaromíra Němcová, Brno, 500 Kč

Vážení čtenáři,

Na závěr tohoto čísla Zpravodaje Vám chceme říci, že nám všechny regiony poslaly krásná přání pro Vás čtenáře, i pro nás v redakci, v nichž nám přejí krásné Vánoce a radostné otevření Nového roku 2011, hodně zdraví, elánu a nezbytného štěstí. Za sebe i za Vás regionům děkujeme a jejich přání opětuje...

Důležité upozornění! Jelikož se množí dotazy dárců na název a číslo konta Sdružení, rozhodli jsme se, že tento údaj budeme uvádět v každém čísle Zpravodaje. **Název konta:** Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel, Praha. **Číslo konta:** 000000-1937591369/0800. Čs spořitelna a.s. - Rytířská 29, Praha 1. **Dary můžete posílat i na adresu hospodářky Sdružení: Marie Nečasová, Podhájek 68/V, 471 24 Mímoň, mobil.: 728 351 726..** Prosíme čtenáře, aby nás neupomínali o zveřejnění darů-dary můžeme uveřejnit teprve po obdržení účetního dokladu!! **Krajané! Neposílejte v žádném případě peněžní dary na adresu redaktorky! Díky za pochopení.** Záležitostí týkající se evidence členů - změny adres, přihlášky nových členů - ukončení členství a veškeré dotazy toho se týkající zasílejte na adresu: **Antonie Kramná, Vraňanská 672/4, 181 00 Praha 8**

Tiráž: Zpravodaj vydává Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel pro potřeby svých členů. Za obsahovou náplň odpovídají jejich autoři. Vychází jako občasník. Šéfredaktor: Věra Latzelová. Příspěvky nejsou honorovány, nevyžádané rukopisy se nevracejí. Příspěvky zasílejte do 3. každého měsíce na adresu: Věra Latzelová, Slapská 1910/6, 100 00 Praha 10. Podávání novinových zásilek povoleno Česká pošta, s.p. odštěpným závodem Praha č.j.nov. 5400/95 ze dne 8. 8. 1995. Toto číslo vyšlo: 17. 12. 2010

Stránky Sdružení vlastníků pozemků: <http://vpnvosv.wu.cz>

Internetové stránky: www.scvp.wu.cz